

## IV. JURISPRUDENȚĂ ÎCCJ

### • ABSTRACT

*Regarding the activity of the High Court of Cassation and Justice (Judge Panel on the appeal in the interest of the law), three decisions of acceptance were issued regarding: The Code of Fiscal Procedure; Law no. 71/2011 to implement Law no. 287/2009 on the Civil Code and Law no. 132/2017 on the mandatory insurance of motor-vehicle civil liability for damage caused to third parties by vehicle and tramway accidents; Law on administrative litigation no. 554/2004, with the subsequent amendments and supplements, representing the common law in administrative disputes, in the civil service litigations for the purpose of establishing/granting the salary rights.*

### RIL

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET RIL) NR. 22/2020  
(M. OF. NR. 1208/10.12.2020): APLICABILITATEA  
DISPOZIȚIILOR LEGII CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV  
NR. 554/2004, REPREZENTÂND DREPTUL COMUN  
ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV,  
ÎN LITIGIILE DE FUNCȚIE PUBLICĂ VIZÂND  
STABILIREA/ACORDAREA DREPTURILOR SALARIALE**



De Redacția Pro Lege

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Acte normative	Articole	Sumar
Decizia ÎCCJ nr. 22/2020  (M. Of. nr. 1208 din	Complet RIL	Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările	Art. 7, art. 8	În litigiile de funcție publică vizând obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale neacordate,

10 decembrie 2020)		ulterioare, reprezentând dreptul comun în materia contenciosului administrativ, în litigiile de funcție publică vizând stabilirea/acordarea drepturilor salariale		precum și atunci când angajatorul nu a emis un act administrativ ori actul respectiv nu a fost comunicat funcționarului public, acesta se poate adresa direct instanței de contencios administrativ, fără a fi necesar ca anterior sesizării instanței să fi solicitat angajatorului acordarea acelorași drepturi.
--------------------------	--	---	--	--

În M. Of. nr. 1208 din 10 decembrie 2020 s-a publicat **Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 22/2020** prin care s-a dezbătut sesizarea referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, reprezentând dreptul comun în materia contenciosului administrativ, în litigiile de funcție publică vizând stabilirea/acordarea drepturilor salariale.

Astfel, Înalta Curte a stabilit că în litigiile de funcție publică vizând obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale neacordate, precum și atunci când angajatorul nu a emis un act administrativ ori actul respectiv nu a fost comunicat funcționarului public, acesta se poate adresa direct instanței de contencios administrativ, fără a fi necesar ca anterior sesizării instanței să fi solicitat angajatorului acordarea acelorași drepturi.

### **Obiectul recursului în interesul legii**

#### **Prevederile legale incidente**

**Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare:**

„Art. 7: Procedura prealabilă

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual care i se adresează trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhice superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia. Pentru motive temeinice, persoana vătămată, destinatar al actului, poate introduce plângerea prealabilă, în cazul

actelor administrative unilaterale, și peste termenul prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de 6 luni de la data emiterii actului.

(1) În cazul actului administrativ normativ, plângerea prealabilă poate fi formulată oricând.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în ipoteza în care legea specială prevede o procedură administrativ-jurisdicțională, iar partea nu a optat pentru aceasta.

(3) Este îndreptățită să introducă plângere prealabilă și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept. Plângerea prealabilă, în cazul actelor administrative unilaterale, se va introduce în termen de 30 de zile din momentul în care persoana vătămată a luat cunoștință, pe orice cale, de conținutul actului. Pentru motive temeinice, plângerea prealabilă se poate formula și peste termenul de 30 de zile, dar nu mai târziu de 6 luni de la data la care a luat cunoștință, pe orice cale, de conținutul acestuia. Termenul de 6 luni prevăzut în prezentul alineat, precum și cel prevăzut la alin. (1) sunt termene de prescripție.

(4) Plângerea prealabilă, formulată potrivit prevederilor alin. (1), se soluționează în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. g).

(5) În cazul acțiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, al celor care privesc cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe sau al acțiunilor îndreptate împotriva actelor administrative care nu mai pot fi revocate întrucât au intrat în circuitul civil și au produs efecte juridice, precum și în cazurile prevăzute la art. 2 alin. (2) și la art. 4 nu este obligatorie plângerea prealabilă.

(6) Plângerea prealabilă în cazul acțiunilor care au ca obiect contracte administrative trebuie făcută în termen de 6 luni, care va începe să curgă:

a) de la data încheierii contractului, în cazul litigiilor legate de încheierea lui;

b) de la data când reclamantul a cunoscut cauza anulării, dar nu mai târziu de un an de la încheierea contractului.

Art. 8: Obiectul acțiunii judiciare

(1) Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim. Motivele invocate în cererea de anulare a actului nu sunt limitate la cele invocate prin plângerea prealabilă. (...)"

**Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice:**

„Art. 34

(1) Soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea salariilor de bază individuale, a sporurilor, a premiilor și a altor drepturi care se acordă potrivit prevederilor prezentei legi este de competența ordonatorilor de credite.

(2) Contestația poate fi depusă în termen de 5 zile de la data luării la cunoștință a actului administrativ de stabilire a drepturilor salariale, la sediul ordonatorului de credite.

(3) Ordonatorii de credite vor soluționa contestațiile în termen de 10 zile.

(4) Împotriva măsurilor dispuse potrivit prevederilor alin. (1) persoana nemulțumită se poate adresa instanței de contencios administrativ sau, după caz, instanței judecătorești competente potrivit legii, în termen de 30 de zile de la data comunicării soluționării contestației.”

**Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare:**

„Art. 30

(1) Soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea salariilor de bază individuale, a sporurilor, a premiilor și a altor drepturi care se acordă potrivit prevederilor prezentei legi este de competența ordonatorilor de credite.

(2) Contestația poate fi depusă în termen de 15 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință a actului administrativ de stabilire a drepturilor salariale, la sediul ordonatorului de credite.

(3) Ordonatorii de credite vor soluționa contestațiile în termen de 10 zile lucrătoare.

(4) Împotriva măsurilor dispuse potrivit prevederilor alin. (1) persoana nemulțumită se poate adresa instanței de contencios administrativ sau, după caz, instanței judecătorești competente potrivit legii, în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării soluționării contestației în scris.”

**Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice:**

„Art. 7

(1) Soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea salariilor de bază, indemnizațiilor lunare de încadrare și a soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază care se acordă potrivit prevederilor prezentei legi este de competența ordonatorilor de credite.

(2) Contestația poate fi depusă în termen de 5 zile de la data luării la cunoștință a actului administrativ de stabilire a drepturilor salariale, la sediul ordonatorului de credite.

(3) Ordonatorii de credite vor soluționa contestațiile în termen de 10 zile.

(4) Împotriva măsurilor dispuse potrivit prevederilor alin. (1) persoana nemulțumită se poate adresa instanței de contencios administrativ sau, după caz, instanței judecătorești competente potrivit legii, în termen de 30 de zile de la data comunicării soluționării contestației.”

O.U.G. nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 11

(1) Soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea salariilor de bază, indemnizațiilor lunare de încadrare și a soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază care se acordă potrivit prevederilor prezentei legi este de competența ordonatorilor de credite.

(2) Contestația poate fi depusă în termen de 5 zile de la data luării la cunoștință a actului administrativ de stabilire a drepturilor salariale, la sediul ordonatorului de credite.

(3) Ordonatorii de credite soluționează contestațiile în termen de 30 de zile.

(4) Împotriva măsurilor dispuse potrivit prevederilor alin. (1) persoana nemulțumită se poate adresa instanței de contencios administrativ sau, după caz, instanței judecătorești competente potrivit legii, în termen de 30 de zile de la data comunicării soluționării contestației.”

#### **Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 22/2020**

Prin **Decizia nr. 22/2020**, ÎCCJ (Complet RIL) a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, a stabilit că: „în litigiile de funcție publică vizând obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale neacordate, precum și atunci când angajatorul nu a emis un act administrativ ori actul respectiv nu a fost comunicat funcționarului public, acesta se poate adresa direct instanței de contencios administrativ, fără a fi necesar ca anterior sesizării instanței să fi solicitat angajatorului acordarea acelorași drepturi”.

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET RIL) NR. 21/2020  
(M. OF. NR. 1257/18.12.2020): ART. 91 ALIN. (1) ȘI (2),  
COROBORAT CU ART. 23  
DIN CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ**



*De Redacția Pro Lege*

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Actul normativ	Articolul	Sumar
Decizia ÎCCJ nr. 21/2020 (M. Of. nr. 1257 din 18 decembrie 2020)	Complet RIL	O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală	Art. 91 alin. (1) și (2), coroborat cu art. 23	Termenul de 5 ani de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili obligații fiscale reprezentând impozit pe profit și accesorii ale acestora curge de la data de 1 ianuarie a anului următor anului fiscal în care s-a realizat profitul impozabil din care rezultă impozitul pe profit datorat de contribuabil.

În M. Of. nr. 1257 din 18 decembrie 2020 s-a publicat **Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 21/2020** prin care s-a dezbătut sesizarea referitoare la **interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 91 alin. (1) și (2), coroborate cu cele ale art. 23 din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.**

Astfel, Înalta Curte a stabilit că **termenul de 5 ani de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili obligații fiscale reprezentând impozit pe profit și accesorii ale acestora curge de la data de 1 ianuarie a anului următor anului fiscal în care s-a realizat profitul impozabil din care rezultă impozitul pe profit datorat de contribuabil.**

### **Obiectul recursului în interesul legii**

**Art. 91 alin. (1) și (2), coroborat cu art. 23 din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală**

*„Art. 91: Obiectul, termenul și momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de stabilire a obligațiilor fiscale*

*(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.*

*(2) Termenul de prescripție a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală potrivit art. 23, dacă legea nu dispune altfel.”*

*„Art. 23: Nașterea creanțelor și obligațiilor fiscale*

*(1) Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanță fiscală și obligația fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impunere care le generează.*

*(2) Potrivit alin. (1) se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată.”*

### **Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 21/2020**

Prin **Decizia nr. 21/2020, ÎCCJ (Complet RIL) a admis** recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, a stabilit că: **„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 91 alin. (1) și (2), coroborate cu cele ale art. 23 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, termenul de 5 ani de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili obligații fiscale reprezentând impozit pe profit și accesorii ale acestora curge de la data de 1 ianuarie a anului următor anului fiscal în care s-a realizat profitul impozabil din care rezultă impozitul pe profit datorat de contribuabil”.**

**DECIZIA ÎCCJ (COMPLET RIL) NR. 13/2020  
(M. OF. NR. 1309/30.12.2020): ÎN MATERIA LITIGIILOR  
PRIVIND PLATA DESPĂGUBIRILOR PROVENITE  
DIN ACCIDENTE DE CIRCULAȚIE, COMPETENȚA  
MATERIALĂ PROCESUALĂ REVINE SECȚIILOR  
SPECIALIZATE**



*De Redacția Pro Lege*

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Acte normative	Articole	Sumar
Decizia ÎCCJ nr. 13/2020 (M. Of. nr. 1309 din 30 decembrie 2020)	Complet RIL	Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil	Art. 226 alin. (1)	În litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane pagubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asigurătorul RCA, iar persoana vinovată are calitatea de intervenient forțat sau de pârât alături de asigurătorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurător împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului, competența materială procesuală revine secțiilor specializate.
		Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie	Art. 22 alin. (1)	



În M. Of. nr. 1309 din 30 decembrie 2020 s-a publicat **Decizia ÎCCJ nr. 13/2020 privind un recurs în interesul legii referitor la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, raportat la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.**

Astfel, Înalta Curte a stabilit că în litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asigurătorul RCA, iar persoana vinovată are calitatea de intervenient forțat sau de pârât alături de asigurătorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurător împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului, competența materială procesuală revine secțiilor specializate.

### **Obiectul recursului în interesul legii**

**Art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil**

*„(1) Prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea colegiului de conducere al instanței, în raport cu numărul cauzelor, se pot înființa, în cadrul secțiilor civile, complete specializate pentru soluționarea anumitor categorii de litigii, în considerare obiectului sau naturii acestora, precum:*

- a) cererile în materie de insolvență, concordat preventiv și mandat ad hoc;*
- b) cererile în materia societăților comerciale și a altor societăți, cu sau fără personalitate juridică, precum și în materia registrului comerțului;*
- c) cererile care privesc restrângerea, împiedicarea ori denaturarea concurenței;*
- d) cererile privind titlurile de valoare și alte instrumente financiare”.*

**Art. 22 alin. (1) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie**

*„(1) Despăgubirea se stabilește și se plătește în conformitate cu prevederile art. 14, iar în cazul stabilirii despăgubirii prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanelor prejudiciate prin accidente produse de vehicule aflate în proprietatea persoanelor asigurate în România se exercită împotriva asigurătorului RCA, în limitele obligației acestuia cu citarea obligatorie a persoanei/persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului în calitate de intervenienți forțați”.*

### **Examenul jurisprudențial**

La nivelul Curții de Apel Brașov – Secția civilă, problema de drept care a generat practica divergentă s-a ivit în cadrul soluționării cauzelor privind conflictul negativ de competență dintre Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Secția I civilă ale Tribunalului Brașov.

În fapt, litigiile care au determinat apariția soluțiilor divergente au ca obiect fie plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asiguratorul RCA, iar persoana vinovată are calitate de intervenient forțat sau de pârât, alături de asiguratorul RCA, fie acțiuni în regres formulate de asigurator împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului.

În vederea analizării oportunității promovării unui recurs în interesul legii au fost emise adrese către curțile de apel din țară, pentru a fi comunicată jurisprudența referitoare la această problemă de drept, și s-a constatat existența practicii neunitare atât la nivelul curților de apel, cât și în interiorul aceluiași secții, ceea ce justifică aplicarea dispozițiilor art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă.

Astfel, în problema juridică anterior expusă s-au conturat două opinii:

*„Într-o primă orientare, s-a apreciat că în acțiunile cu obiectul menționat competența materială procesuală în soluționarea apelului îi revine secției specializate în materia litigiilor cu profesioniști.*

*Argumentele care stau la baza acestei opinii sunt următoarele:*

*– instanța nu a fost învestită în mod expres cu antrenarea răspunderii civile delictuale, aceasta fiind stabilită anterior (de exemplu, printr-un proces-verbal de contravenție), sau nu a fost contestată de părțile contractului de asigurare (de exemplu, în cazul existenței unei constatări amiabile), obiectul cererii constituindu-l strict acordarea de despăgubiri prin antrenarea răspunderii civile contractuale, în temeiul contractului de asigurare; executarea contractului de asigurare se circumscrie activității economice a asiguratorului, ca profesionist;*

*– raporturile juridice dintre părți au fost stabilite inițial prin contractul de asigurare, care a fost încheiat în cadrul activității economice desfășurate de pârâtă, motiv pentru care acțiunea se circumscrie sferei litigiilor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, în funcție de obiectul sau natura litigiilor. Este vorba tot despre o răspundere contractuală a societății de asigurare în raport cu terțul păgubit, fondată pe dispozițiile art. 50 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 136/1995), respectiv art. 22 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (Legea nr. 132/2017), întrucât ea izvorăște tot din contractul de asigurare și din lege;*

*– polița de asigurare a fost încheiată de asigurator în cadrul activității economice care reprezintă obiectul de activitate uzual al societății de asigurare, plata despăgubirii reprezentând astfel chiar o componentă a activității sale, fiind atrase astfel dispozițiile art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011; prin urmare, litigiul izvorăște din activitatea de asigurare de răspundere civilă obligatorie, desfășurată de către asigurator, respectiv din faptele de asigurare pe care acesta este obligat, conform legii, să le săvârșească atunci când intervine riscul asigurat;*

– asigurătorul este un profesionist, iar în obiectul activității sale profesionale intră obligația de despăgubire, precum și activitatea de regres și recuperare (art. 50 din Legea nr. 136/1995, respectiv art. 22 din Legea nr. 132/2017).

În sensul acestei opinii au pronunțat hotărâri: Curtea de Apel Brașov; Curtea de Apel Bacău; Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și Secția a VI-a civilă; Tribunalul București – Secțiile a III-a și a IV-a civile; Curtea de Apel Cluj – Secția I civilă; Tribunalul Maramureș – Secția a II-a civilă; Curtea de Apel Constanța – Secția I civilă și Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal; Tribunalul Bistrița-Năsăud – Secția a II-a civilă; Curtea de Apel Craiova; Tribunalul Dolj, Tribunalul Gorj – Secția a II-a civilă, Tribunalul Mehedinți – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal; Curtea de Apel Galați – Secția I civilă; Tribunalul Galați, Tribunalul Brăila – Secția I civilă, Tribunalul Vrancea – Secția I civilă, Curtea de Apel Oradea, Tribunalul Bihor – Secția I civilă, Tribunalul Satu Mare, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Argeș și Tribunalul Specializat Argeș, Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul Sibiu, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Timișoara.

În cea de-a doua opinie, s-a apreciat că secția civilă este cea competentă, iar nu secția specializată în materia litigiilor cu profesioniști, întrucât, independent de cadrul procesual al acțiunii (fie acțiunea persoanei păgubite împotriva asigurătorului, cu sau fără participarea persoanei vinovate, fie acțiunea în regres a asigurătorului împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului), cauza juridică a raporturilor de drept material deduse judecății este răspunderea civilă delictuală a persoanei indicate drept responsabilă de producerea accidentului. Faptul că plata sumelor de bani constând în despăgubiri revine asigurătorului în temeiul contractului de asigurare este doar un element subsecvent, grefat în mod obligatoriu pe angajarea răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie a persoanei vinovate de producerea accidentului.

Prin urmare, deși calitatea procesuală pasivă a societății de asigurare este determinată de existența unui contract de asigurare încheiat cu intervenientul forțat, contract ce este încheiat de asigurător în exercitarea activității sale, în litigiile de acest tip acțiunea este fundamentată pe răspunderea civilă delictuală a persoanei vinovate de producerea accidentului, răspunderea asigurătorului fiind o răspundere stabilită legal, și, din această perspectivă, reclamantul este obligat să dovedească întrunirea concomitentă a tuturor condițiilor legale de antrenare a răspunderii civile delictuale în persoana intervenientului forțat.

Rezultă, așadar, că aceste litigii poartă asupra răspunderii civile delictuale pentru fapta ilicită a unei persoane fizice, pârâta societate de asigurare fiind chemată doar să acopere prejudiciul în locul persoanei vinovate, în limitele contractului de asigurare, în baza art. 54 alin. 1 din Legea nr. 136/1995, respectiv art. 22 din Legea nr. 132/2017, astfel că acțiunea formulată este o acțiune în daune delictuale.

Prin urmare, nu se poate spune că aceste litigii pot fi catalogate ca fiind «specializate», cu consecința atragerii competenței materiale procesuale a secției specializate a tribunalului și a curții de apel, din moment ce nu este un litigiu fundamentat pe activitatea economică a profesioniștilor, ci pe răspunderea civilă delictuală a unei persoane fizice”.

**Jurisprudența Curții Constituționale**

În urma verificărilor efectuate s-a constatat că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor legale care interesează în prezenta cauză.

**Puncte de vedere exprimate în cauză**

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat ca fiind în spiritul legii prima orientare jurisprudențială.

*„În argumentarea acestei opinii, redând dispozițiile legale incidente, respectiv art. 3 alin. (1) din Codul civil, art. 225 și 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 [ultimul text, în interpretarea dată prin Decizia nr. 18 din 17 octombrie 2016, prin care s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, competența materială procesuală a tribunalelor/secțiilor specializate se determină în funcție de obiectul sau natura litigiilor de genul celor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011], a arătat că elementul comun al litigiilor enumerate cu titlu exemplificativ de dispozițiile art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 îl constituie activitatea economică a profesioniștilor, astfel cum este definită în art. 3 alin. (3) din Codul civil.*

*Problema de drept care a generat practică neunitară are la bază analiza efectelor contractului de asigurare RCA după producerea riscului asigurat.*

*În astfel de litigii, instanțele nu sunt învestite cu stabilirea răspunderii civile delictuale, ci doar cu cereri în antrenarea răspunderii contractuale a asigurătorului, derivând din contractul de asigurare RCA. Or, executarea contractului de asigurare se circumscrie activității economice a asigurătorului, ca profesionist, întrucât atât încheierea polițelor de asigurare RCA, cât și plata despăgubirilor pentru riscurile asigurate, precum și activitatea de regres și de recuperare fac parte din obiectul de activitate al profesionistului.*

*Mai mult, plata despăgubirilor privește exclusiv îndeplinirea condițiilor obiective legale și contractuale de răspundere a asigurătorului, și nu îndeplinirea condițiilor răspunderii civile delictuale.*

*Astfel, fundamentul răspunderii civile a asigurătorului RCA îl constituie contractul de asigurare, pe care asigurătorul l-a încheiat cu persoana vinovată de producerea riscului asigurat, acesta fiind încheiat în efectuarea activității economice pe care o desfășoară, în realizarea obiectului de activitate pentru care s-a constituit societatea de asigurare.*

*În prezent, cererile formulate de terțe persoane păgubite prin producerea accidentelor de vehicule împotriva asigurătorului persoanei vinovate au ca temei art. 22 alin. (1) din Legea nr. 132/2017.*

*Chemarea în judecată a asigurătorului de răspundere civilă este realizată prin prisma obiectului său de activitate, concretizat prin încheierea poliței de asigurare, care va forma obiectul examinării instanței pentru stabilirea temeiniciei pretențiilor formulate, respectiv pentru stabilirea condițiilor angajării răspunderii contractuale a asigurătorului.*

*Dezlegările instanței de unificare a practicii cu privire la natura contractuală a răspunderii civile a asigurătorului (Decizia nr. 86 din 20 noiembrie 2017, Decizia nr. 1 din*

15 februarie 2016, Decizia nr. I din 28 martie 2005 și Decizia nr. 29 din 16 noiembrie 2009) infirmă teza răspunderii civile delictuale pentru fapta altuia, indirectă, prin subrogare, a asigurătorului, invocată ca temei pentru considerarea secțiilor civile ca având competența să soluționeze acest gen de litigii.

Între protecția oferită asiguratului și cea oferită tertului lezat, legiuitorul a acordat prioritate intereselor tertului. Acesta va fi indemnizat ori de câte ori sunt îndeplinite condițiile răspunderii contractuale. Precumpănitoare a fost nevoia de a asigura o protecție specială păgubiților în fața unei potențiale insolvențități a autorilor accidentelor de autovehicule.

În ceea ce privește raportul dintre răspunderea delictuală și răspunderea contractuală, prima reprezintă dreptul comun al răspunderii civile, pe când cea de-a doua este o răspundere cu caracter derogatoriu, special, care atrage implicit și competența unor instanțe specializate, în cazul de față, în litigii cu profesioniști.

În concluzie, având în vedere faptul că asigurătorul este un profesionist în materie de asigurări, că în această calitate a încheiat contractul de asigurare în virtutea căruia și-a asumat obligația de a despăgubi tertul prejudiciat prin producerea de către asigurat a accidentului de circulație, că legea instituie norme de competență în materie de asigurări derogatorii de la normele de competență în materie de răspundere delictuală, procurorul general a apreciat că litigiile de natura celor care au generat problema de drept din prezenta cauză intră în competența de soluționare a instanțelor sau secțiilor specializate în materia litigiilor cu profesioniști”.

### Raportul asupra chestiunii de drept

Asupra fondului sesizării, judecătorii-raportori au exprimat două opinii.

Astfel, într-o opinie, în litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asigurătorul RCA, iar persoana vinovată are calitatea de intervenient forțat sau de pârât alături de asigurătorul RCA, precum și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurător împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului, competența materială procesuală revine secțiilor specializate.

S-a exprimat și opinia contrară, potrivit căreia, în această situație, competența revine secțiilor civile.

### Decizia ÎCCJ (Complet RIL) nr. 13/2020

Prin Decizia nr. 13/2020, ÎCCJ (Complet RIL) a admis recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, a stabilit că: „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru

prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, în litigiile având ca obiect plata de despăgubiri materiale și morale formulate de terțele persoane păgubite prin producerea accidentelor de circulație, în care calitatea procesuală pasivă o are asiguratorul RCA, iar persoana vinovată are calitatea de intervenient forțat sau de pârât alături de asiguratorul RCA, cât și în litigiile privind acțiunile în regres formulate de asigurator împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului, competența materială procesuală revine secțiilor specializate”.

## HP

### • ABSTRACT

*Also, regarding the activity of the High Court of Cassation and Justice (Judge Panel for resolving a matter of law) a decision was published regarding Law no. 223/2015 on state military pensions.*

### DECIZIA ÎCCJ (COMPLET DCD) NR. 63/2020 (M. OF. NR. 1295/28.12.2020): ART. 28 ALIN. (1) ȘI ART. 60 DIN LEGEA NR. 223/2015 PRIVIND PENSIILE MILITARE DE STAT



*De Redacția Pro Lege*

Decizia ÎCCJ	Complet ÎCCJ	Act normativ	Sumar
Decizia ÎCCJ nr. 63/2020  (M. Of. nr. 1295 din 28 decembrie 2020)	Complet DCD	Art. 28 alin. (1) și art. 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat	- Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate; - Pensia militară de stat netă, calculată conform dispozițiilor art. 3 lit. m) din Legea nr. 223/2015, după deducerea impozitului pe venit, potrivit legislației în vigoare, este plafonată la cuantumul mediei

			<b>soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei, deja actualizate, conform dispozițiilor art. 28 alin. (1), la data deschiderii dreptului de pensie.</b>
--	--	--	--

În M. Of. nr. 1295 din 28 decembrie 2020 a fost publicată **Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 63/2020**, în cadrul căreia s-a stabilit că, **în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 28 alin. (1), baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate.**

De asemenea, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 60, Înalta Curte a statuat că **pensia militară de stat netă, calculată conform dispozițiilor art. 3 lit. m) din Legea nr. 223/2015, după deducerea impozitului pe venit, potrivit legislației în vigoare, este plafonată la cuantumul mediei soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei, deja actualizate, conform dispozițiilor art. 28 alin. (1), la data deschiderii dreptului de pensie**

### **Obiectul dezlegării chestiunii de drept**

**Art. 28 alin. (1) și art. 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat**

„Art. 28

*(1) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea persoanelor prevăzute la art. 3 lit. a)-c), în care nu se includ:*

- a) diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer;*
- b) compensațiile lunare pentru chirie;*
- c) valoarea financiară a normelor de hrană și alocațiile valorice de hrană;*
- d) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament;*
- e) primele și premiile, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă;*
- f) indemnizațiile de instalare și de mutare, precum și sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;*



g) contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă;

h) plățile compensatorii și ajutoarele la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie;

i) compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat;

j) restituiri și plăți de drepturi aferente altei perioade de activitate decât cea folosită la stabilirea bazei de calcul;k) majorările/stimulările financiare acordate personalului pentru gestionarea fondurilor comunitare, precum și a împrumuturilor externe contractate sau garantate de stat;

l) drepturile salariale acordate personalului didactic salarizat prin plata cu ora și drepturile salariale acordate pentru efectuarea orelor de gardă de către personalul medico-sanitar;

m) sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată, indiferent de forma de organizare sau de denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia;

n) drepturile specifice acordate personalului care a participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român;

o) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în anexa nr. II – Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățăământ» și în anexa nr. III – Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate» la Legea-cadru nr. 284/2010 ,cu modificările și completările ulterioare;

p) alte venituri care, potrivit legislației în vigoare la data plății, nu reprezintă drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor

(...)

Art. 60

(1) La stabilirea pensiei militare de stat, pensia netă nu poate fi mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei.

(2) Dacă în urma indexării pensiei militare de stat stabilite potrivit alin. (1) rezultă un quantum al pensiei nete mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei, se acordă acest quantum rezultat, fără a depăși suma rezultată din aplicarea ratei medii anuale a inflației, în condițiile art. 59 alin. (1), asupra mediei soldelor/salariilor lunare nete în cauză.

(3) În cazul indexărilor succesive, quantumul acordat nu poate depăși suma rezultată din aplicarea ratei medii anuale a inflației, în condițiile art. 59 alin. (1), asupra mediei soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei la care se adaugă suma reprezentând intervenția ratei medii anuale a inflației, în aceleași condiții, din operațiunile de indexare anterioare.

(4) Dispozițiile art. 59 alin. (2) se aplică în mod corespunzător”.

**Examen jurisprudențial**

La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat opinii teoretice ale magistraților asupra chestiunii de drept supuse dezlegării, dar nu au identificat hotărâri judecătorești în materie.

Opinia majoritară este în sensul că dispozițiile legale invocate ar trebui interpretate în sensul că operațiunea de actualizare a bazei de calcul al pensiei la data deschiderii drepturilor de pensie, prevăzută în partea introductivă a art. 28 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, coroborat cu art. 60 din aceeași lege, trebuie raportată la art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, iar nu exclusiv la media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în cele 6 luni consecutive la alegerea persoanelor îndreptățite din ultimii 5 ani de activitate.

În motivarea acestui punct de vedere s-a susținut că baza de calcul al pensiei este raportată la prevederile legale din domeniul salarizării, în vigoare la data la care drepturile de pensie au fost deschise. Aceste prevederi erau cuprinse la data deschiderii dreptului de pensie al contestatorului – 1 iulie 2018 – în Legea-cadru nr. 153/2017. Față de prevederile art. 38 alin. (6) din acest act normativ, actualizarea bazei de calcul al pensiei la data deschiderii drepturilor de pensie, începând cu data de 1 ianuarie 2018, poate semnifica diminuarea bazei de calcul alese de viitorul pensionar militar, pentru cele 6 luni consecutive din ultimii 5 ani de activitate, în ipoteza în care aceasta depășește soldele de funcție stabilite de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru anul 2022.

Opinia minoritară este în sensul că actualizarea bazei de calcul al pensiei la care face referire art. 28 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, cu luarea în considerare a art. 60 din același text de lege, nu trebuie raportată la art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, întrucât aceasta se referă strict la salarizare, iar nu și la dreptul la pensie, reglementat de Legea nr. 223/2015. De asemenea, a fost exprimată opinia că nu există nicio neconcordanță între art. 28 și 60 din Legea nr. 223/2015, întrucât la reglementarea bazei de calcul al pensiilor militare legiuitorul a pornit de la premisa că soldele/salariile lunare brute realizate la funcția de bază ale persoanelor prevăzute la art. 3 lit. a)-c) din Legea nr. 223/2015 au cunoscut o creștere succesivă, și nu o diminuare, tocmai de aceea a prevăzut că media celor 6 luni alese se va actualiza la data deschiderii dreptului de pensie. Ca urmare a modificărilor succesive ale legii, s-a modificat conținutul soldei/salariului lunar de bază al funcției, dar niciodată quantumul acestora nu s-a micșorat ca urmare a recalculării, ci, eventual, suma în plus existentă la data recalculării a fost acordată sub formă de sumă compensatorie, inclusă în salariul lunar brut realizat. În raport cu dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 și ale art. 28 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, practic, nu este posibil ca baza de calcul al pensiei să fie mai mică decât media drepturilor din cele 6 luni alese, care intră în baza de calcul al pensiei militare de stat, ci va fi cel puțin egală cu aceasta, astfel încât nu există nicio necorelare între art. 28 alin. (1) și art. 60 din Legea nr. 223/2015.

**Jurisprudența Curții Constituționale**

Din verificările efectuate rezultă că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat, în repetate rânduri, asupra constituționalității dispozițiilor art. 28 alin. (1) și ale art. 60 din Legea nr. 223/2015.

Astfel, respingând excepțiile de constituționalitate invocate, Curtea Constituțională a reținut, prin Decizia nr. 852 din 12 decembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 253 din 27 martie 2020, următoarele:

„22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorii acesteia critică dispozițiile art. 28 alin. (1) și (10) din Legea nr. 223/2015, întrucât, prin exercitarea dreptului de a opta pentru perioada de activitate în care au realizat soldele/salariile lunare brute realizate la funcția de bază în raport cu media căroră se stabilește baza de calcul al pensiei, le-a rezultat un quantum al pensiei mai mic decât cel obținut de alți militari având aceleași funcții și grade.

23. Analizând aceste dispoziții de lege, Curtea, prin Decizia nr. 244 din 16 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 610 din 24 iulie 2019, paragrafele 15 și 16, a reținut că art. 28 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 instituie pentru militari/polițiști/funcționari publici cu statut special o normă de favoare în raport cu alte categorii de pensionari în ceea ce privește stabilirea pensiei, anume aceea de a-și putea alege perioada de 6 luni consecutive din ultimii 5 ani de activitate în raport cu care se calculează media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază, medie ce reprezintă baza de calcul al pensiei. Potrivit textului de lege criticat, dreptul de opțiune se poate exercita o singură dată. Având în vedere că dreptul de opțiune în vederea stabilirii bazei de calcul al pensiei are la bază o normă de favoare, Curtea a considerat că legiuitorul este liber să stabilească condițiile exercitării acestui drept, impunând unele limite, așa cum este și cea prevăzută de art. 28 alin. (10) din Legea nr. 223/2015.

24. În prezenta cauză, Curtea observă că pretinsa discriminare și încălcarea dreptului de proprietate, invocate de autorii excepției, nu vizează aspecte intrinseci dispozițiilor de lege criticate, ci sunt rezultatul unor alegeri mai puțin favorabile, ce decurg din lipsa de cunoaștere a legii, despre care aceștia afirmă că nu este clară. Or, Curtea constată că normele de lege pe care autorii excepției arată că nu le cunosc sunt, în realitate, actele normative referitoare la salarizare ce le-au fost aplicabile în timpul desfășurării activității profesionale, dar acestea nu constituie obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel că instanța de contencios constituțional nu le poate analiza”.

De asemenea, prin Decizia nr. 784 din 29 noiembrie 2018, publicată în M. Of. nr. 349 din 7 mai 2019, Curtea a reținut că:

„91. (...) dispozițiile art. 28 alin. (2)-(3) din Legea nr. 223/2015, criticate de autorii excepției, nu sunt decât reflectarea regimului distinct al pensiei reglementate de art. 19 din Legea nr. 223/2015, în ceea ce privește baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei. În plus, Curtea constată că data la care se face actualizarea bazei de calcul al pensiei este aceeași pentru pensiile reglementate, cu titlu general, în art. 16 și pentru cele reglementate în art. 19 din Legea nr. 223/2015, respectiv cea a deschiderii dreptului la pensie. Faptul că funcția și gradul profesional, prin raportare la care se face actualizarea, sunt cele deținute la

*data trecerii în rezervă/încetării raportului de serviciu este o măsură obiectivă și rezonabilă, iar nu discriminatorie.*

92. În continuare, Curtea observă că autorii pretind că expresiile actualizate și actualizarea din conținutul art. 28 alin. (1)-(3) din Legea nr. 223/2015 încalcă exigențele de claritate a legii impuse de dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție. Curtea reține că absența unei definiții nu reprezintă, în mod necesar, un impediment pentru destinatarii legii de a-și adapta conduita la prescripțiile acesteia. Într-adevăr, așa cum a subliniat Curtea Constituțională, urmând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, de exemplu, în Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016, nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea în redactarea unei legi este un lucru dorit, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor. Ca atare, soluționarea pretensei neclarității a expresiilor indicate de către autori reprezintă un atribut al puterii judecătorești, astfel încât critica formulată din perspectiva art. 1 alin. (3) din Constituție nu poate fi primită”.

Prin Decizia nr. 863 din 17 decembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 644 din 22 iulie 2020, s-a reținut că: „117. Evident, ca urmare a procesului de recalculare a pensiilor, pot rezulta diferențe între, pe de o parte, quantumul pensiei aflate în plată și, pe de altă parte, quantumul pensiei astfel recalculate, dar aceste diferențe sunt inerente procesului de reintroducere a pensiilor de serviciu. Acestea sunt generate de modalitatea diferită de calcul al unei pensii de serviciu și al unei pensii contributive, care reflectă deosebirea de natură dintre cele două tipuri de pensii. Astfel, quantumul pensiei de serviciu reglementate de Legea nr. 223/2015 se determină ca procent dintr-o sumă – 65% din baza de calcul, în vreme ce quantumul pensiilor contributive se determină într-un mod fundamental diferit, mai exact potrivit art. 94 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, respectiv «Quantumul pensiei se determină prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat cu valoarea unui punct de pensie». În vreme ce, în cazul pensiilor contributive, noțiunea de punctaj mediu anual exprimă ideea că pensia va avea un quantum care va reflecta nivelul stagiilor de cotizare, care este de minimum 30 ani, quantumul pensiilor de serviciu va reflecta, într-o măsură mult mai mare, nivelul veniturilor pe care beneficiarul acesteia le are la data pensionării.

118. Prin urmare, eventualele diferențe negative apărute ca urmare a recalculării nu reprezintă o consecință a unor norme presupus arbitrare, ci sunt consecințe inevitabile ale implementării deciziei legiuitorului de a reinstitui pensiile de serviciu pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, soluție care, așa cum s-a menționat anterior, este legitimă și constituțională”.

Totodată, prin Decizia nr. 849 din 12 decembrie 2019, publicată în M. Of. nr. 206 din 13 martie 2020, instanța de contencios constituțional a reținut că: „26. Referitor la critica prevederilor art. 60 din Legea nr. 223/2015, modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, care nu mai prevăd actualizarea pensiilor de

*serviciu, Curtea observă că, potrivit acestor dispoziții de lege, pensia militară de stat netă nu poate fi mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei. Curtea reține că această reglementare este în acord cu dispozițiile art. 47 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora cetățenii au dreptul la pensie și la alte drepturi de asigurări sociale, în condițiile legii. Astfel, legiuitorul este în drept să stabilească conținutul dreptului la pensie și condițiile acordării acestuia, precum și să le modifice în funcție de resursele financiare existente la un anumit moment (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 783 din 29 noiembrie 2018, paragraful 35, precitată). Astfel cum se precizează în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, măsura eliminării actualizării anuale a pensiilor de serviciu, în raport cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate, a fost instituită, în vederea evitării unei grave atingeri aduse principiilor echității și egalității de tratament între asigurații sistemului de pensii, dar și pentru evitarea unor cheltuieli semnificative din bugetul de stat. De asemenea, Curtea precizează că actualizarea pensiilor de serviciu constituie o măsură a cărei instituire sau eliminare se înscrie în marja de apreciere a legiuitorului, fără a reprezenta un drept câștigat. În aceste condiții, Curtea constată că eliminarea regulii actualizării pensiilor militare de stat nu poate fi privită ca generând un tratament discriminatoriu, de vreme ce aceasta vizează în mod nediferențiat toate persoanele beneficiare ale acestor pensii”.*

#### **Puncte de vedere exprimate în cauză**

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare – Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

#### **Raportul asupra chestiunii de drept**

Judecătorii-raportori au apreciat, asupra fondului sesizării, că baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate, prin transpunerea fiecărui element component al soldei/salariului lunar brut realizat la funcția de bază, stabilit potrivit legilor de salarizare în vigoare la data deschiderii drepturilor de pensie, fără a se face distincție după cum acest quantum brut actualizat este mai mare sau mai mic față de cel al soldelor/salariilor lunare brute realizate în perioada aleasă de viitorul pensionar, ceea ce poate semnifica inclusiv diminuarea bazei de calcul alese, în măsura în care, la data deschiderii drepturilor de pensie, acestuia îi sunt aplicabile dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017.

De asemenea, pensia militară de stat netă, calculată conform art. 3 lit. m) din Legea nr. 223/2015, după deducerea impozitului pe venit, potrivit legislației în

vigoare, este plafonată la cuantumul mediei soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei, deja actualizate, conform art. 28 alin. (1), la data deschiderii dreptului de pensie.

### **Decizia ÎCCJ (Complet DCD) nr. 63/2020**

Prin **Decizia nr. 63/2020**, ÎCCJ (Complet RIL) a *admis* sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov – Secția civilă, în dosarul nr. 3817/62/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Astfel, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 28 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, Înalta Curte a stabilit că: **„baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate, prin transpunerea fiecărui element component al soldei/salariului lunar brut realizat la funcția de bază, stabilit potrivit legilor de salarizare în vigoare la data deschiderii drepturilor de pensie, fără a se face distincție după cum acest cuantum brut actualizat este mai mare sau mai mic față de cel al soldelor/salariilor lunare brute realizate în perioada aleasă de viitorul pensionar, ceea ce poate semnifica inclusiv diminuarea bazei de calcul aleasă în măsura în care, la data deschiderii drepturilor de pensie, acestuia îi sunt aplicabile dispozițiile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare”**.

Pe de altă parte, în interpretarea dispozițiilor art. 60 din aceeași lege, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, Înalta Curte a stabilit că: **„pensia militară de stat netă, calculată conform dispozițiilor art. 3 lit. m) din Legea nr. 223/2015, după deducerea impozitului pe venit, potrivit legislației în vigoare, este plafonată la cuantumul mediei soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei, deja actualizate, conform dispozițiilor art. 28 alin. (1), la data deschiderii dreptului de pensie”**.